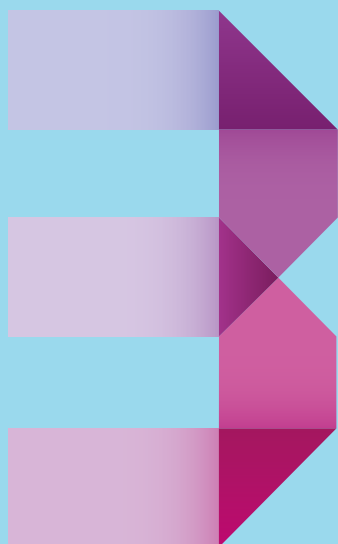
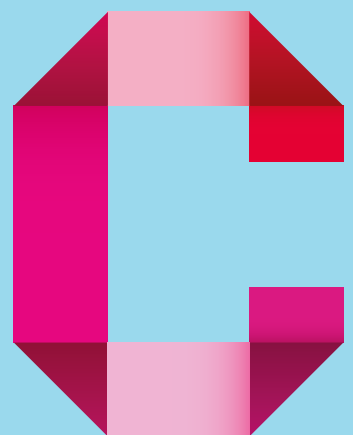
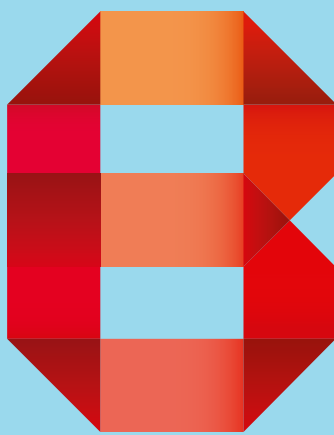
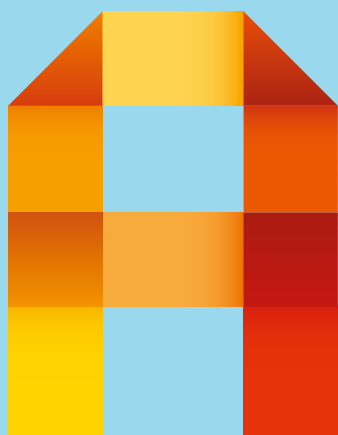

stamm

BEGRIPPENLIJST
VOOR DE
TRANSITIES
IN HET
**SOCIALE
DOMEIN**

Deze uitgave is een initiatief van de gemeente Borger Odoorn en STAMM en is gefinancierd door de provincie Drenthe.

Voor meer informatie:
Dushenka van Kooten
dkooten@stamm.nl

STAMM
Eemland 5b . 9405 KD Assen / Postbus 954 . 9400 AZ Assen
Telefoon 0592 394 400
E-mail info@stamm.nl / www.stamm.nl

© STAMM januari 2014

Redactie: Dushenka van Kooten /
Maaïke Uiterwijk Winkel

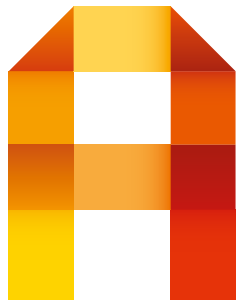
Vormgeving: Martiene Raven

Voor u ligt een begrippenlijst ABC 3D, een lijst die u bij het spreken over de drie decentralisaties van dienst kan zijn. De aanleiding voor het opstellen van deze lijst, is enerzijds het nog niet bekend zijn met bepaalde begrippen en anderzijds het gebrek aan eenheid tussen de betekenissen die aan de verschillende begrippen gegeven wordt. Om de samenwerking tussen verschillende partijen goed te laten verlopen, is het belangrijk dat zij dezelfde taal spreken, en dus hetzelfde verstaan onder een begrip. Als service wordt het ABC 3D verstrekt aan alle Drentse gemeenten (VDG).

De definities zijn geen blauwdruk en het bestand is een werkbestand. Dat betekent dat de lijst niet vaststaat en dat in de loop van de tijd begrippen en definities veranderd, verwijderd of toegevoegd kunnen worden.

Mocht u opmerkingen of aanvullingen hebben, geeft u dit dan aan ons door via info@stamm.nl (o.v.v. ABC 3D). Op www.stamm.nl vindt u de meest recente versie.

AANMELDING MDO bron 16

(Multidisciplinair Overleg) De CJG medewerker meldt een ouder/jeugdige bij de voorzitter van het MDO, via de afgesproken route, voor bespreking in het MDO. De ouder/jeugdige is vooraf op de hoogte gesteld.

AFSCHALEN bron 16

Tegenovergestelde van opschalen.

ALGEMENE VOORZIENING bron 8

Algemene voorzieningen zijn laagdrempelige diensten of faciliteiten die bedoeld zijn voor alle burgers of voor iedereen die tot een bepaalde doelgroep behoort. De hulpvrager kan vrijblijvend gebruik maken van deze voorzieningen. Algemene voorzieningen worden vaak aangeboden door de gemeente of een maatschappelijke organisatie.

ARRANGEMENT bron 1

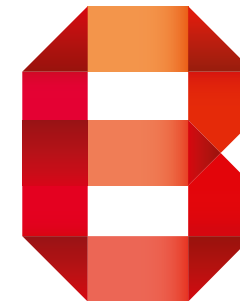
Een arrangement is een pakket aan ondersteunende activiteiten, gericht op participatie en zelfredzaamheid van de individuele burger. Die ondersteuning kan bestaan uit verschillende bronnen (familie, 0e, 1e, 2e lijn).

AWBZ bron 3

Wettelijke verzekering voor zorg en begeleiding bij langdurige ziekte, beperking of ouderdom; via de AWBZ worden kosten vergoed die niet worden gedekt door de zorgverzekeringswet of aanvullende ziektekostenverzekeringen of de wet maatschappelijke ondersteuning.

AWBZ-FUNCTIES bron 5

Zorgfuncties waar vanuit de AWBZ aanspraak op gemaakt kan worden; het gaat om de functies persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding, verblijf en behandeling; indicatiestelling voor deze functies wordt uitgevoerd door het Centrum Indicatiestelling Zorg. De functie begeleiding gaat per 1 januari 2015 over naar gemeenten. Waarschijnlijk gaat de functie persoonlijke verzorging met ingang van 1 januari 2015 over naar de zorgverzekeringswet.

BAKENS WELZIJN NIEUWE STIJL (WNS) bron 1

Welzijn Nieuwe Stijl kent acht bakens. Deze geven richting aan de kwaliteitsontwikkeling van de welzijnssector. Deze zijn:

- 1 Gericht op vraag achter vraag
- 2 Gebaseerd op eigen kracht van de burger
- 3 Direct er op af
- 4 Formeel en informeel in optimale verhouding
- 5 Doordachte balans van collectief en individueel
- 6 Integraal werken
- 7 Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht
- 8 Gebaseerd op ruimte voor de professional

BEGELEIDING bron 1

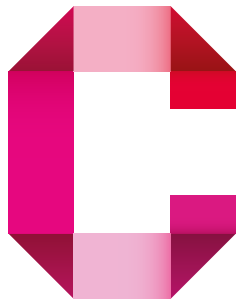
Het geven van een vorm van (beroepsmatige) ondersteuning die de zelfredzaamheid van cliënten bevordert, behoudt of compenseert.

BEMOEIZORG bron 16

Mensen met psychische, psychiatrische, lichamelijke, verslavings- en/of sociale problemen of een verstandelijke beperking, die niet zelf om hulp vragen leiden naar reguliere zorg/hulpverlening.

BIJZONDERE DOELGROEPEN bron 5

Doelgroepen die in een bepaalde context als afzonderlijke groepen mensen worden aangemerkt zodat er voor hen in beleid specifieke aandacht is, bijvoorbeeld voor woningcorporaties mensen die een aangepaste woning nodig hebben, zoals met een lichamelijke beperking, of voor gemeenten, mensen die in (ver)minder(d)e mate in staat zijn tot participatie, zoals mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychiatrische problemen of ouderen met psychogeriatrische problemen.

CJG: CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN bron 3

Samenwerkingsverband in iedere gemeente van verloskundigen, consultatiebureaus, jeugdgezondheidszorg, welzijnswerk en bureaus jeugdzorg voor ouders met vragen over de ontwikkeling, gezondheid en opvoeding vanaf de zwangerschap totdat de jongere 23 jaar is; naast het volgen van de lichamelijk en psychosociale ontwikkeling wordt, indien nodig, extra opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering geboden; ook voor alle jongeren die met lichte ambulante hulp uit de problemen kunnen komen; benamingen kunnen per gemeente verschillen.

CJG-CONTACTPERSOON bron 16

Het aanspreekpunt van het gezin en vindplaats en kan de uitvoeringscoördinatie hebben.

CJG-COÖRDINATOR bron 16

De functionaris, die verantwoordelijk is voor de (door)ontwikkeling van het CJG en de implementatie ervan.

CJG-MEDEWERKER bron 16

Beroepskracht werkzaam bij een (kern/keten) partner van het CJG; hij/zij is VOD en POD niveau 3 geschoold.

CLIËNT CENTRAAL/CLIËNTREGIE bron 1

Bij de ondersteuning gaan werkers uit van wensen en mogelijkheden van burgers en van de eigen (herstel)kracht en talenten van de cliënt. De cliënt geeft zoveel mogelijk zelf zijn eigen ondersteuning en participatie vorm en levert een actieve bijdrage als organisator en medebeslisser van de activiteiten of onderneming. De cliënt beslist en heeft de leiding. De professional volgt. De motivatie van de cliënt, een goed leven in eigen ogen, is de enige maatstaf voor wat een goede keuze is

COLLECTIEVE VOORZIENINGEN bron 5

Voorzieningen die van overheidszijde geregeld zijn en die iedereen ten goede komen.

COLLEGIALE CONSULTATIE bron 16

Overleg tussen twee of meer CJG medewerkers, met toestemming van de ouder/jeugdige over de vragen en problemen van de ouder/jeugdige met het doel het vaststellen en uitvoeren van een gezamenlijke aanpak.

COMPENSATIEPLICHT bron 5

Plicht die gemeenten hebben in het kader van de WMO om beperkingen in zelfredzaamheid weg te nemen of te compenseren en deelname aan het maatschappelijke verkeer mogelijk te maken, bijvoorbeeld door een adequate aanpassing en/of hulpmiddel of begeleiding.

COMPLEXE ZORGSIITUATIE bron 16

Een situatie waarin een jeugdige of zijn gezin zich bevindt die extra aandacht van de partners vraagt omdat:

- 1 het huidige aanbod niet voldoende is
- 2 er problemen en signalen zijn vanuit verschillende leefgebieden, of
- 3 er meer dan twee partners bij de jeugdige of het gezin zijn betrokken, of
- 4 er geen gezamenlijke aanpak tot stand komt, of wel tot stand komt maar niet of in onvoldoende mate wordt uitgevoerd
- 5 als verwijzing naar de 2de lijn overwogen wordt.

COÖRDINATOR SOCIAAL TEAM bron 1

De coördinator van het Sociaal Team is de onafhankelijk leidinggevende. Het Sociaal Team bestaat uit medewerkers van hulpverleningsinstellingen en dienstverlenende organisaties. De teamleden blijven in dienst van hun moederorganisatie of komen in dienst van een nieuwe rechtspersoon. Ieder heeft zo zijn eigen achtergrond, visie, norm en cultuur. Die diversiteit is de kracht, maar soms ook de valkuil van het team. Het is aan de coördinator om de kracht uit te buiten en de valkuil te ondervangen. De coördinator heeft een belangrijke rol om de nieuwe wijze van werken, kijken en denken te stimuleren.

CRISIS bron 16

Situatie die onmiddellijk afstemming vraagt tussen MDO voorzitter en CJG medewerker BJZ.

DECENTRALISATIES bron 14

De Decentralisaties staan voor de overgang van verantwoordelijkheden naar de gemeenten. Met de Jeugdwet worden de verantwoordelijkheden van de gemeenten metbetrekking tot de jeugdzorg uitgebreid. Vanaf 2015 zullen alle vormen van jeugdzorg onder de gemeenten vallen.

Gemeenten worden met de WMO 2015 verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. De aanspraken op deze zorg worden tegelijkertijd geschrapt of beperkt.

Met de invoering van de Participatiewet worden gemeenten verantwoordelijk voor de uitkeringsverstrekking en re-integratie van niet volledig en duurzaam arbeidsongeschikte jonggehandicapten en een voorziening voor beschut werk voor wie geen regulier werk kan verrichten.

DOORZETTINGSMACHT bron 16

De procescoördinator spreekt ouders en/of jeugdigen, medewerkers en organisaties aan op hun verantwoordelijkheid, daar waar nodig. Bij tegenstrijdige belangen hakt zij/ hij zo nodig een knoop door en neemt een besluit over vervolgstappen.

EÉN GEZIN- EÉN PLAN- EÉN REGISSEUR bron 1

Dit is een aanpak waarbij een gezin/huishouden met meerdere problemen (en vaak net zoveel hulpverleners/instanties) nog maar te maken krijgt met 1 aanspreekpunt (de regisseur) en 1 plan. Niet het aanbod van instanties maar het intrinsieke vermogen en de motivatie van het gezin en haar omgeving staat hierbij centraal. Hulp- en zorgverleners werken samen waarbij de regie en het mandaat niet langer versnipperd is, maar is belegd bij de regisseur. De regisseur zorgt ervoor dat de inzet van de betrokken organisaties op elkaar wordt afgestemd. De aanpak is er op gericht om maatwerk voor gezinnen/huishoudens mogelijk te maken zodat zij stabiliseren of er op vooruit gaan (meer zelfredzaam, meer welzijn, sociale stijging en meer gezondheid). Daarnaast moet de aanpak leiden tot minder kosten: minder zware zorg en ondersteuning, minder inzet van hulpverleners, meer benutten van eigen kracht en informele ondersteuning en meer preventie.

EIGEN KRACHT bron 1

- . als overkoepelende richting waarin de veranderingen in het sociale domein zich (moeten gaan) voltrekken.
- . als prioritering: bij vragen/problemen/zorgbehoefte, eerst kijken in eigen netwerk, wijk/buurt etc. dan organisaties en alleen als het niet anders kan, en zo beperkt mogelijk, intramuraal.
- . als hulpverleningsinterventie 'family group conference'.
- . als besluitvormingsmodel Eigen Kracht Conferenties.

EIGEN REGIE bron 5

Vermogen van iemand om zelfstandig te bepalen hoe zijn leven op verschillende levensgebieden zoals wonen, werken en sociale contacten, eruit moet zien; ook de mogelijkheid om iemand zo veel mogelijk regie te laten houden over zijn leven wanneer hij zorg en/of begeleiding nodig heeft.

ER OP AF bron 1

Kenmerkend voor sociaal werkers is dat zij outreachend werken, zij gaan erop af. Zij gaan actief op zoek naar contact in de wijk door bij mensen aan te bellen en zijn langdurig in de wijk aanwezig. Dit maakt het voor de bewoners laagdrempelig om zelf contact met het sociaal team op te nemen. Daarnaast vindt het contact bij de bewoners thuis plaats. Dit betekent dat het gesprek plaatsvindt op een voor de bewoner vertrouwde plek en dat de frontlijnwerker veel informatie over de thuissituatie van de bewoner verkrijgt.

EXPERTISE bron 16

Specialistische ondersteuning.

EXTRAMURALISATIE bron 1

Extramuralisatie is het streven om buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) gelijkwaardige zorg te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning. Steeds vaker willen ouderen, die behoefte hebben aan (intensieve) verzorging of verpleging, zelfstandig blijven wonen. De zorgsector speelt hierop in door een passend aanbod te creëren. Wonen en zorg worden zo gescheiden. Het rijk stimuleert deze ontwikkeling ook door het ‘extramuraliseren’ van zorgzwaartepakketten.

GEBIEDSGERICHT WERKEN bron 1

Dit is een manier van werken waarbij de gemeente, samen met de bewoners van een leefgebied (wijk, buurt, of een aantal dorpen), het maatschappelijk middenveld en professionele organisaties nadenkt over en uitvoering geeft aan de aanpak van zaken met betrekking tot wonen, welzijn, zorg en participatie in de directe leefomgeving. Daarbij staan vraaggericht en integraal werken en betrokkenheid van burgers bij hun eigen woonomgeving centraal.

De gedachte is dat problemen en behoeften per wijk verschillen en dat daarom in het beleid maatwerk is vereist. Inwoners bewegen zich ook voor hun dagelijkse bezigheden in een gebied rondom hun woonplaats.

GENERALIST bron 1

De generalist is een term die gebruikt wordt voor regisseurs (ook wel sociaal werkers of coaches genoemd) die in sociale teams (zie sociale teams) werken. De professionals profileren zich als generalist aan de voordeur (bij mensen thuis) en specialist in het sociale team (zie specialist). Dit wordt ook wel de T-shaped professional genoemd (zie T-shaped professional).

Het generalistisch werken betekent dat de professional in staat is om mensen vanuit menselijke waarde en relaties te ondersteunen in alle basale vaardigheden in het leven. Hij is in staat om problemen op verschillende levensdomeinen (zie levensdomeinen) te overzien en deze, zoveel mogelijk samen met de bewoner aan te pakken. Alleen wanneer het noodzakelijk is, schakelt de generalist specialistische hulp in.

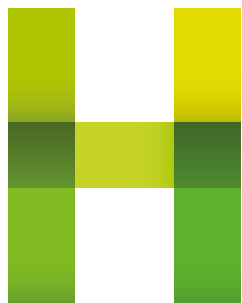
GEZIN CENTRAAL bron 1

Onze eerste aandacht gaat uit naar kinderen en hun ouders met een vraag. Want hoe eerder we erbij zijn hoe makkelijker het wordt om ellende in de toekomst te voorkomen. En: jong geleerd is oud gedaan. Kinderen en ouders horen bij elkaar en daarom moet bij vraagstukken goed gekeken worden naar wat er allemaal gebeurt in een gezin en wie wat wanneer nodig heeft. Want het grijpt allemaal in elkaar. Hulpverleners moeten dan niet over elkaar heen buitelen: één hulpverlener houdt samen met een vertegenwoordiger van het gezin de regie over het proces.

GRONDSLAG bron 5

1 Bepaald bedrag waarop de hoogte van bepaalde uitkeringen wordt berekend, zoals bij de Wajong-uitkering.

2 In het kader van de AWBZ; ziekte, beperking of handicaps waardoor iemand recht kan doen gelden op AWBZ-zorg; voorbeelden van grondslagen zijn somatische aandoeningen, psychiatrische aandoeningen, lichamelijke handicaps en verstandelijke handicaps.

HUISHOUDEN bron 3

Persoon of personen die op één adres wonen, in huiselijk verkeer met elkaar samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren.

INDICATIESTELLING bron 5

Vaststelling door indicatieorganen van de noodzakelijke (hoeveelheid) zorg en daarmee het recht van de zorgvrager op vergoeding van die zorg.

INDIVIDUELE VOORZIENINGEN bron 5

Hulp en hulpmiddelen waar mensen op basis van een indicatie voor in aanmerking komen vanuit de WMO.

INTEGRALE AANPAK bron 3

Manier van werken waarbij beroepskrachten al dan niet uit verschillende sectoren of van verschillende organisaties hun activiteiten zo veel mogelijk op elkaar afstemmen zodat er een samenhangend aanbod rond de burger/patiënt/cliënt is, gericht op individuele behoeften.

INTERVENTIE bron 16

Contact tussen CJG medewerker en ouder/jeugdige, waarin sprake is van daadwerkelijke ondersteuning (dus geen intake o.i.d.).

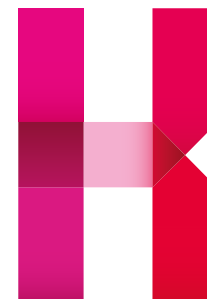
INTERVISIE bron 3

Werkbespreking op basis van uitwisseling van ervaring en kennis; knelpunten en problemen in het werk worden behandeld.

JEUGDZORG bron 5

Ondersteuning van en hulp aan jeugdigen en hun ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen van geestelijke, sociale of pedagogische aard, die de ontwikkeling naar volwassenheid belemmeren; het gaat daarbij om zowel vrijwillige hulpverlening als gedwongen interventies om hulp in het belang van de jeugdige mogelijk te maken.

KANTELING bron 1

De kanteling is een nieuwe manier van werken waarbij het gaat om een omslag van ‘afhandelen van een aanvraag’ naar ‘luisteren naar een vraag’ van de burgers. Daarbij wordt niet gedacht in beperkingen en in beschikbare voorzieningen, maar in termen van het samen met mensen oplossingen bedenken, ook (en ten eerste) in de eigen omgeving. Het is een omslag van ‘recht hebben op’ naar ‘oplossen van’. Een veel gebruikte aanpak is het zogenaamde ‘keukentafelgesprek’ (zie keukentafelgesprek). De kanteling is geïntroduceerd met de komst van de WMO in 2007 en de bijbehorende compensatieplicht (zie compensatieplicht).

KENNISNETWERK bron 3

Netwerken van mensen en organisaties waarin kennis en ervaringen via een communicatieplatform zoals internet of via bijeenkomsten kunnen worden uitgewisseld.

KEUKENTAFELGESPREK bron 1

De aanpak van het keukentafelgesprek komt voort uit het WMO-compensatiebeginsel (zie compensatiebeginsel en Kanteling). Het doel van dit wederzijdse gesprek tussen een ambtenaar/professional en de burger is om te komen tot oplossingen op maat. Hierbij wordt ook (ten eerste) gekeken of oplossingen mogelijk zijn vanuit eigen kracht en met behulp van mensen uit het eigen sociale netwerk van de burger.

KLACHT bron 16

Uiting van onvrede van een ouder/jeugdige over een gedraging van een of meer (beroepskrachten van) partners gericht tot een klachtencommissie met het verzoek om te komen tot een oordeel over de gegrondheid van deze onvrede.

LEEFDOMEIN bron 16

Alle leer- en leefmilieus.

LIZ

Nieuwe naam voor het restant aan zorg van de AWBZ. Het gaat dan om Langdurige Intensieve Zorg.

LOKAAL bron 16

Gemeente.

MAATSCHAPPELIJKE STEUNSYSTEMEN bron 1

Een maatschappelijk steunsysteem is een gecoördineerd netwerk van personen, diensten en voorzieningen waarvan kwetsbare mensen zelf deel uitmaken en dat hen en eventueel aanwezige mantelzorger op vele manieren ondersteunt om in de samenleving te participeren. Het betreft diensten op het gebied van zorg, welzijn en arbeid, en het gaat om zowel formele als informele ondersteuning. Een maatschappelijk steunsysteem beoogt het persoonlijk of sociaal netwerk (zie sociaal netwerk) te ondersteunen en waar mogelijk te versterken.

MAATSCHAPPELIJK WERKER bron 3

Beroepskrachten op hbo-niveau die mensen met woon-, werk-, gedrags- en/of emotionele problemen bijvoorbeeld bij huurschuld, werkloosheid, ziekte, opvoedings- of relatieproblemen, begeleiden door gespreksvoering.

MANTELZORG bron 6

Mantelzorg is zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt gegeven aan een hulpbehoevende door één of meerdere leden in diens directe omgeving, waarbij de zorgverlening direct voortvloeit uit de sociale relatie.

MEEDOEN bron 1

Het maatschappelijke doel van de WMO is meedoen. De wet moet ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen (participeren) in de samenleving en zoveel mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. Meedoen staat voor erbij horen en draagt bij aan een betere kwaliteit van leven.

MKBA bron 15

Een Maatschappelijke Kosten Batenanalyse (MKBA) probeert het maatschappelijke rendement van investeringen in het sociale domein in te schatten. Dit vanuit het besef dat er scherpe keuzen gemaakt moeten worden en dat een goede onderbouwing en verantwoording van publieke uitgaven belangrijk is.

MONITOR bron 3

Stand-van-zakenonderzoek door het herhaald verzamelen, opnemen en terugkoppelen van informatie op een zodanige manier dat gewenste acties worden gestart of voortgezet om een bepaalde ontwikkeling of trends te kunnen volgen of veranderingen in de omgeving of in de leefsituatie of de gezondheidstoestand van een bepaalde bevolkingsgroep of leeftijdsgroep op te sporen.

MULTIDISCIPLINAIR OVERLEG bron 16

Overleg van deskundigen op het terrein van opvoeden en opgroeien onder leiding van de voorzitter. In het MDO worden complexe zorgsituaties besproken. Op basis van een inventarisatie van de situatie maakt het MDO afspraken over het vervolg en een eventueel passend hulpverleningsaanbod/traject.

(HET) NIEUWE WERKEN bron 1

Het nieuwe werken slaat op de nieuwe werkwijze vanuit de Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl. Daarbij staan eigen kracht, zelfredzaamheid en regie centraal. Professionals richten hun focus op ontzorgen, in plaats van zorg overnemen, en werken samen over de muren van hun eigen discipline heen. Welzijn Nieuwe Stijl kent acht bakens (zie bakens Welzijn Nieuwe Stijl).

ONDERSTEUNING bron 16

Alle vormen van hulp, zorg, gericht het beantwoorden van alle opvoed- en opgroevragen en gericht op het bevorderen van eigen kracht.

OPBOUWWERK bron 3

Werksoort die activiteiten initieert, stimuleert, begeleidt en ondersteunt van bevolkingsgroepen die zich in collectief verband richten op verbetering van hun woon-, werk- en leefsituatie.

OPBOUWWERKER bron 5

De opbouwwerker stimuleert en ondersteunt bewoners, gemeenten en organisaties bij het aanpakken van sociale en fysieke vraagstukken in bepaalde wijken, steden of gebieden. Hij is resultaatgericht en plant, ontwikkelt en organiseert uiteenlopende activiteiten met bewoners en partners op basis van een breed scala aan interventies, zowel op individueel als collectief niveau. Hij richt zich hierbij op het versterken van de eigen kracht en initiatief van bewoners, het verbinden van bewoners onderling en bewoners met instanties of partners. De opbouwwerker is deelnemer aan professionele netwerken, ontwikkelt deze waar nodig en kan deze regisseren. Het opbouwwerk levert een bijdrage aan het ontwikkelen van burgerschapscompetenties.

OPSCHALEN bron 16

Het proces waarbij de meer complexere vragen via het MDO leiden tot het plannen van óf een 1 gezin 1 plan overleg, óf tot inzet van intensievere vormen van ondersteuning of diagnostiek.

PARTICIPATIE bron 1

Het maatschappelijke doel van de WMO is 'meedoen'. De WMO wordt dan ook wel de participatiewet genoemd. Hierbij gaat het niet alleen om participatie in de beleidsvorming, maar ook om maatschappelijke participatie: alle mensen kunnen actief meedoen in de samenleving.

PARTICIPATIEWET bron 5

Regelt de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de ondersteuning bij arbeidsinschakeling van en de verlening van bijstand aan mensen met aanspraken op de wet werk en bijstand (wwb) en aan mensen met een arbeidshandicap die geheel of gedeeltelijk kunnen werken en die vallen onder de wet sociale werkvoorziening (wsw) of de wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten (wajong); verwachte inwerkingtreding 1-1-2015.

PGB bron 12

Het persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag dat iemand krijgt om zelf zorg te organiseren. Met dit bedrag worden zorgverleners, hulpverleners of begeleiders betaald. Op die manier kan de persoon met het PGB zelf AWBZ-zorg organiseren. Het is soms ook mogelijk een PGB te krijgen voor zorg uit de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Dit gaat via de gemeente.

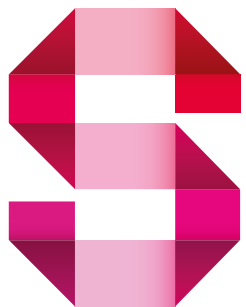

REGIE GEMEENTE bron 1

Met de drie decentralisaties bundelt de overheid regelingen en budgetten en legt de regie daarover in één hand. De overheid wil daarmee de deels gescheiden werelden in het sociale domein meer met elkaar verbinden en zo de kwaliteit en doelmatigheid van zorg en ondersteuning aan burgers verbeteren. Gemeenten krijgen de regie over een samenhangend zorgaanbod en spreken burgers meer aan op hun eigen verantwoordelijkheid.

REGIO bron 16

Provincie.

SOCIAAL DOMEIN bron 1

Het sociaal domein zijn alle organisaties, diensten en voorzieningen samen die mensen ondersteunen, de leefbaarheid vergroten en de participatie bevorderen.

SOCIAAL NETWERK bron 5

Het totaal aan relaties met mensen in de naaste omgeving, inclusief de eigen familie of partner. Sociale netwerken geven niet alleen plezier en betekenis aan het persoonlijke leven, maar hebben ook een praktische functie. Binnen sociale netwerken kunnen mensen elkaar ondersteunen en samen oplossingen voor problemen bedenken. De laatste jaren krijgt deze praktische functie steeds meer nadruk. Zo is de WMO voor een belangrijk deel gebaseerd op de kracht en vitaliteit van sociale netwerken.

SOCIAAL TEAM bron 1

Een Sociaal Team is de benaming voor de interdisciplinaire en integrale samenwerking van professionals van verschillende organisaties/instellingen in een gebied (wijk, dorp, of een aantal dorpen). De focus van deze teams ligt op het versterken van de eigen regie van de burger, het vergroten van de zelfredzaamheid, het versterken van het sociale netwerk en buurtkracht. Er wordt gewerkt met aanpakken/methodieken zoals Achter de Voordeur, 1 gezin, 1 plan 1 regisseur (zie 1 gezin, 1 plan 1 regisseur) en het keukentafelgesprek (zie keukentafelgesprek). De ondersteuning is tijdig, proactief, dichtbij, gericht op de optimale inzet van het sociale netwerk (zie sociaal netwerk) en wederkerigheid. De teams zijn zichtbaar en herkenbaar.

Synoniemen voor sociale teams zijn: gebiedsteams, gebiedsgebonden teams, frontlijnteams, basisteams, wijkteams, wijkcoaches, krachtteams, keukentafelteams, etc.

SOCIAAL WERKER bron 1

Een sociaal werker of een integrale sociaal werker is de benaming voor de professionals in sociale teams. Een integrale sociaal werker is in staat om:

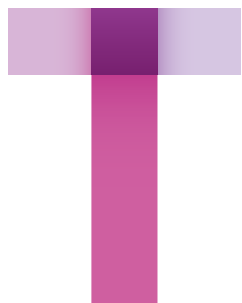
- . Burgers proactief te benaderen
- . Ondersteuningsvragen vroegtijdig te signaleren
- . Vragen vanuit huishoudens te verhelderen
- . Een plan van aanpak voor generieke ondersteuningsvragen te maken, dit plan uit te voeren en waar nodig bij te stellen
- . Eigen kracht en kracht van het netwerk van de burger hierbij zoveel mogelijk te benutten en wederkerigheid te stimuleren
- . Daar waar nodig gespecialiseerde hulp aan te schakelen

SPECIALIST bron 1

Een sociaal werker is generalist naar de bewoner en specialist in het sociaal team. Elke werker neemt zijn eigen specifieke kennis, vaardigheden, ervaring en competenties mee. Daarnaast werkt het team met externe specialisten. De tweede schil van het sociale team bestaat uit specialistische tweedelijnsmedewerkers. Dat kunnen specialisten zijn uit de psychiatrie, licht verstandelijk gehandicaptenzorg, verslavingszorg, jeugdzorg, leerplichtcontrole, of sociale dienst. Zij komen in actie op verzoek van de sociaal werker. Zij doen diagnostisch onderzoek en adviseren over interventies. Zo veel mogelijk bedenken zij interventies die door de sociaal werkers kunnen worden uitgevoerd, het liefst in de eigen leefomgeving.

SYSTEEM EN LEEFWERELD bron 1

Sociale teams zorgen voor de verbinding tussen de 'leefwereld' van mensen en de 'systeemwereld' van hulpverleners en professionals. De leefwereld gaat uit van burger logica, de systeemwereld van institutionele logica.

TRANSFORMATIE bron 5

Veranderingsproces bij de decentralisaties waarbij het vooral gaat om een inhoudelijke vernieuwing binnen het nieuwe stelsel, namelijk een andere cultuur en andere werkwijzen tussen burgers, beroepskrachten, instellingen en gemeenten.

TRANSITIE bron 5

Veranderingsproces bij de decentralisaties waarbij vooral de structuur van het bestaande stelsel verandert, zoals de wet- en regelgeving en de financiële verhoudingen.

T- SHAPED PROFESSIONAL bron 2

In de nieuwe manier van werken is de buurtwelzijnwerker een ‘T-shaped professional’. De horizontale streep van de T staat voor wat deze professionals gemeen hebben: de algemene competenties en vaardigheden van de sociaal werker. De verticale streep van de T staat voor de specifieke kennis, vaardigheden, ervaring en competenties van de individuele sociale werkers. Beide elementen van de T worden ingebracht in het team en verrijken zo de mogelijkheden van het team’.

TOEGANG SOCIAAL DOMEIN bron 1

Integrale toegang voor alle inwoners van de gemeente die hulpvragen hebben omtrent participatie, zelfredzaamheid en het opvoeden en opgroeien van kinderen. Onder toegang verstaan we het proces vanaf het moment waarop inwoners zich melden, of worden gemeld, met een ondersteuningsvraag tot het bieden van ondersteuning. Waar iemand zich meldt, maakt niet zoveel uit: bij de steunsteek, de school van de kinderen of bij de wijkagent. Via de mensen die daar werken (vrijwilligers en professionals) wordt de vraag verder opgepakt.

UITVOERINGSCOORDINATOR bron 16

De CJG medewerker die het aanspreekpunt is voor de jeugdige en de leden van een zelfde gezinssysteem. Hij/zij heeft de taak om, indien twee of meer partners zorg bieden aan leden van een zelfde gezinssysteem, er op toe te zien dat een gezamenlijke aanpak wordt vastgesteld. Ook dient hij/zij de uitvoering en afstemming hiervan te bewaken en is hij/zij verantwoordelijk voor terugkoppeling aan alle betrokkenen.

VOORLIGGENDE VOORZIENING bron 1

De gemeente zal altijd kijken of er niet een andere instantie of persoon is die de voorziening kan betalen. Dat wordt een ‘voorliggende voorziening’ genoemd. De wettelijk voorliggende voorzieningen zijn dan ook die voorzieningen in wet- en regelgeving vastgelegd, die voortgaan op de Wmo (bv. de Zorgverzekeringswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de Wet op de kinderopvang, de verschillende Arbeidsongeschiktheidswetten).

VRIJWILLIGER bron 1

Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil werkzaamheden verricht, buiten een vast dienstverband. In het algemeen zijn deze werkzaamheden onbetaald of staat er een vergoeding tegenover die lager ligt dan het minimumloon bij betaald werk. Een vrijwilliger verricht vrijwilligerswerk.

VRAAGGESTUURD WERKEN bron 3

Manier van werken waarbij de patiënt/cliënt/klant met zijn situatie, mogelijkheden en vraag centraal staat en zorg-, hulp- en/of dienstverlening ontvangt die tegemoet komt aan zijn wensen en verwachtingen en die voldoet aan de professionele standaarden.

WEDERKERIGHEID bron 1

In het nieuwe sociale domein (de transitie) wordt de burger aangesproken op wederkerigheid; “Voor wat, hoort wat”. Als een burger aanspraak kan maken op zorg of ondersteuning, mag de gemeenschap aanspraak maken op zijn of haar sociale betrokkenheid en bereidheid afspraken na te komen.

WMO bron 5

Wet maatschappelijke ondersteuning; regelt een samenhangend aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen die gemeenten verstrekken aan mensen die zorg nodig hebben, bijvoorbeeld huishoudelijke verzorging, woningaanpassingen of vervoer naar dagactiviteiten; gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie en civil society.

WMO-RAAD bron 3

Raad, ingesteld door gemeenten, bestaand uit vertegenwoordigers uit de bevolking en organisaties die betrokken zijn bij wmo-voorzieningen, die de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft over het beleid met betrekking tot de WMO.

WNS (WELZIJN NIEUWE STIJL) bron 11

Het programma Welzijn Nieuwe Stijl, van het ministerie van VWS, startte in 2010, na de evaluatie van 4 jaar WMO. Het doel was een nieuwe impuls geven aan de invulling van de WMO. Om zo de zelfredzaamheid en participatie van burgers te vergroten. De welzijnswerker moet werken aan de hand van acht bakens die richting geven aan de kwaliteitsontwikkeling van de welzijnssector (zie bakens Welzijn Nieuwe Stijl). Het programma is eind 2012 afgerond.

WPG bron 12

De Wet Publieke Gezondheid regelt de organisatie van de openbare gezondheidszorg, de bestrijding van infectieziektecrises en de isolatie van personen/vervoermiddelen die internationaal gezondheidsgevaaren kunnen opleveren. Ook regelt de wet de jeugd- en ouderengezondheidszorg. De Wet publieke gezondheid vervangt sinds 2008 de Infectieziektenwet, de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en de Quarantainewet.

WSW-BEDRIJF bron 7

Een sociale werkplaats voor mensen met een arbeidshandicap of langdurig werklozen. Het is een werkplaats die mensen tewerkstelt die niet terecht kunnen in een regulier bedrijf. Ze vinden geen baan in een regulier bedrijf door allerlei factoren, bijvoorbeeld gebeurtenissen en problemen in het persoonlijke leven, mentale en fysieke beperkingen, gezondheidsproblemen of korte scholing.

WETTELIJKE VERTEGENWOORDIGER bron 16

De ouder of de voogd die het gezag over een minderjarige jeugdige uitoefent.

WWNV bron 5

Wet Werken Naar Vermogen; invoering gaat niet door, wordt vervangen door de participatiewet.

ZAT bron 16

Zorgadviesteam van een school die, met medeweten van ouders, adviseert over leerlingen met meer problemen dan leerproblemen. De CJG contactpersoon is vaste partner in het ZAT.

ZELFREDZAAMHEID bron 1

Zelfredzaamheid is het vermogen om dagelijkse algemene levensverrichtingen zelfstandig te kunnen doen. Deze verrichtingen hebben betrekking op verschillende domeinen. Zoals bijvoorbeeld om in een inkomen te voorzien, lichamelijk en geestelijk gezond te blijven, of een steunend sociaal netwerk te onderhouden. Het gaat ook om het zelf organiseren van de juiste hulp op het moment dat een behoefte ontstaat waarin de persoon niet kan voorzien. De mate van zelfredzaamheid is een uitkomst van persoonskenmerken. De Zelfredzaamheid-Matrix is een middel om de mate van zelfredzaamheid van een persoon op basis van elf domeinen te beoordelen.

ZELFSTURING bron 1

Zelfsturing onderscheidt zich van vormen van burgerparticipatie, omdat het niet (langer) gaat over de overheid die burgers betreft bij haar beleid, maar omdat de burgers in hun specifieke rol als bouwers van de samenleving de belangrijkste actoren worden in het sociale domein. Ook wel eigenaarschap genoemd.

ZORGBEHOEFTE bron 5

Behoeftte aan zorg; in het kader van beleid de veronderstelde wens en noodzaak van zorg.
Zorgzwaartepakket

bron 1 Ouderen of mensen met een langdurige ziekte of handicap kunnen niet altijd zelfstandig wonen. De zorg die ze nodig hebben, wordt beschreven in een zorgzwaartepakket (ZZP). Het ZZP beschrijft de soort en hoeveelheid zorg en ondersteuning die nodig is. Een ZZP omvat wonen, zorg, diensten en eventueel ook dagbesteding en behandeling. Er zijn 53 ZZP's en bij elke ZZP hoort een aantal uren zorgtijd per week
ZIN, Zorg in natura

bron 3 Zorg die geleverd wordt door een zorgaanbieder en waarop iemand aanspraak kan maken volgens de AWBZ of de zorgverzekeringswet; de zorgaanbieder krijgt de geleverde zorg rechtstreeks door de zorgverzekeraar vergoed.

BRONNEN

- bron 1 STAMM
- bron 2 www.mjd.nl
- bron 3 Voor gebruikte definities en andere begrippen: www.thesauruszorgenwelzijn.nl
- bron 4 Voor extra toelichting: 'zorgatlas VNG'
- bron 5 www.movisie.nl/kennisdossier/begrippenlijst/1346
- bron 6 www.mezzo.nl
- bron 7 Wikipedia
- bron 8 www.ipsz.nl/pagina/8346/algemene-voorzieningen
- bron 9 www.werken20.nl/nieuws-over-nieuwe-werken
- bron 10 www.vgn.nl/artikel/16178
- bron 11 www.invoeringwmo.nl
- bron 12 www.rijksoverheid.nl
- bron 13 www.rivm.nl
- bron 14 CPB Notitie 'Decentralisaties in het Sociaal Domein'
- bron 15 www.mkba-informatie.nl
- bron 16 Begripsbepalingen CJG Zuid-West Drenthe en Noord-Midden Drenthe
(voor meer informatie over deze begripsbepalingen kunt u contact opnemen met:
Christien Langelier / c.langeler@gemeentenoordenveld.nl)

